

ØVRE EIKER
KOMMUNE

Sammen om anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging

Veteranplan

Bakgrunn og formål med planen

Øvre Eiker kommune har laget denne planen som viser hvordan vi anerkjenner våre veteraners innsats og fortsatte betydning for lokalsamfunnet. Planen viser også hvordan vi ivaretar veteranene og deres familier og hvordan vi følger opp de som har behov for det.

Våre veteraner fortjener vår anerkjennelse for den jobben de har gjort. De har også verdifull erfaring å dele og kompetanse som er nyttig for samfunnet rundt dem. Noen ganger trenger veteranene og deres familier også hjelp og støtte fra kommunen.

Siden 1947 har over 100 000 nordmenn tjenestegjort i Forsvarets internasjonale operasjoner. Noen av disse bor i Øvre Eiker. Derfor har vi laget en egen veteranplan.

Målgruppe for planen er de som er eller har vært i internasjonale operasjoner og bor i Øvre Eiker, samt deres familier.

Planen er basert på Forsvarets veileder for kommunale veteranplaner. Planen er laget i samspill med en arbeidsgruppe av ulike kommunale tjenester og Norges veteranforbund for internasjonale operasjoner Eiker (NVIO Eiker). Planen er en temaplan til helse- og omsorgsplanen, som igjen er en temaplan under kommuneplanen.

Kontaktinformasjon og ansvar

Øvre Eiker kommunes telefonnummer: 32 25 10 00

Øvre Eiker kommunes e-post: post@oeiker.no

Øvre Eiker kommunes hjemmeside: www.ovre-eiker.kommune.no

Vi er opptatt av at du hele tiden skal finne *oppdatert* kontaktinformasjon til relevante tjenester. Det kan være tjenester som er relevante for deg som er veteran, deg som er i familie til en veteran eller noen som er i internasjonale operasjoner eller deg som av andre grunner bryr deg om en veteran. Søk på "veteran" på vår hjemmeside, så finner du oppdatert kontaktinformasjon.

Rådmannen er ansvarlig for å iverksette tiltakene i planen. Organisering av kommunen kan endre seg. Da denne planen ble vedtatt var det seksjon Kultur og livskraft som hadde oppgaven å koordinere kommunens veteranarbeid.

Planen gjelder fram til kommunestyret endrer den. Kommunen og veteranorganisasjonene skal gå gjennom planen sammen én gang i året for å evaluere den og se om det er behov for endringer.

Dette ønsker vi å oppnå – mål for planen

Øvre Eiker kommune skal:

- anerkjenne, ivareta, og følge opp veteranene våre. Både før, under, og etter internasjonal tjeneste for Norge
- levere gode kommunale tjenester til veteraner
- samhandle godt, slik at veteraner og deres familier blir møtt med anerkjennelse, empati, kompetanse og forståelse.

Anerkjennelse

Øvre Eiker kommune skal anerkjenne veteranenes innsats i internasjonale operasjoner. Den enkelte veteran fortjener anerkjennelse og respekt for viljen til å risikere liv og helse på vegne av landet.

Seremonier og offentlige markeringer uttrykker samfunnets anerkjennelse av den enkelte veteran. Slik ivaretar vi historien og knytter bånd mellom Forsvaret og samfunnet. Lokale markeringer viser at veteraner også er en del av lokalsamfunnet.

8. mai er Norges frigjørings- og veterandag. Dette er den viktigste dagen for å markere anerkjennelse for veteraner fra andre verdenskrig og samtidig trekke linjene fram til dagens veteraner. I tillegg er FN-dagen 24. oktober og Forsvarets minnedag (første søndag i november) viktig for veteranene.

Øvre Eiker kommune har et etablert og godt samarbeid med NVIO Eiker, som gjør en stor og viktig innsats for å bidra til at Eikersamfunnet anerkjenner veteranene.

Tiltak

Seremonier og markeringer

- Øvre Eiker kommune skal videreføre den gode tradisjonen med et verdig arrangement på frigjørings- og veterandagen 8. mai. Arrangementet skal gi våre veteraner, deres familie og andre pårørende den anerkjennelsen de fortjener.
- Kommunens nettsider skal omtale lokale monumenter og minnesmerker over de som har tjenestegjort eller falt i tjeneste for Norge. Kartfesting, beskrivelse av atkomst og historien bak skal være en del av omtalen.
- Kommunen skal bruke sine kommunikasjonskanaler til å spre kunnskap om kommunens tjenester og tiltak overfor veteraner og deres familier, herunder også markeringer.

Støtte til aktiviteter for veteraner

- Kommunen skal ha samarbeidsavtale med alle lokale veteranorganisasjoner som sikrer:
 - et godt samarbeid mellom kommunen og veteranorganisasjonene
 - lokaler som legger til rette for møter, sosiale arrangement og likemannsarbeid.
 - faste dialogmøter mellom kommunen og veteranorganisasjonene
 - forventningsavklaringer og forutsigbarhet om oppdrag veteranorganisasjonene påtar seg for kommunen
 - samarbeid om bruk av veteraners kompetanse i beredskap, historieformidling, markering av FN-dagen og markering av andre viktige merkedager
- Kommunen skal veilede veteranorganisasjonene i å søke ulike tilskuddsordninger.

Veteranenes kompetanse

- Kommunen og veteranorganisasjonene skal samarbeide om å kartlegge om det er ansatte eller frivillige i kommunen med veteranbakgrunn som kan og vil bidra i beredskapsarbeid eller opplæringsaktiviteter.
- Grunnskolen i kommunen skal få tilbud om å benytte lokale veteraner i undervisningen, særlig i forbindelse med FN-dagen.

Ivaretagelse

Øvre Eiker kommune er ansvarlig for at alle som er i kommunen skal få nødvendige helse- og omsorgstjenester. For fastleger og ansatte i kommunens tjenester vil det være viktig å vite at årsaken til fysiske og psykiske helseplager kan være belastninger i tilknytning til internasjonale operasjoner, også når dette ligger langt tilbake i tid. I ulike livsfaser kan behovene også være ulike.

Tiltak

Forebygging og kompetanseheving

- Kommunens nettside skal samle all relevant informasjon på ett lett tilgjengelig sted.
- Kommunen skal utpeke en kommunalt ansatt veterankontakt. Veterankontakten skal være kontaktpunkt for veteraner, andre kommuner, aktører innenfor feltet og Forsvaret. Veterankontakten skal sikre at kommunens nettsider er oppdatert.
- Kommunen skal annethvert år gjennomføre en kompetansesamling for ansatte i kommunen som kan ha befattning med veteraner og deres familier, med fokus på kunnskapsoppdatering og erfaringsutveksling. Kommunen skal samarbeide med relevante statlige og frivillige kompetansemiljøer om et høyt faglig nivå på samlingen. Eksempler på slike miljøer er Forsvarets veterantjeneste og Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS). I forbindelse med kompetansesamlingen skal det også være en nettverkskveld hvor frivillige, veteraner, familier og kommunale tjenester møter hverandre.

Skole, barnehage og aktivitetstilbud til barn og unge

- Kommunen skal sikre at de som jobber med barn og unge i kommune og frivillighet har tilgang til nødvendig kompetanse om barns mulige reaksjoner på foreldres tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.
- Når foresatte eller andre viktige personer for barnet skal reise ut for å tjenestegjøre i internasjonale operasjoner bør de foresatte i så god tid som mulig gi informasjon til skole og barnehage om at dette vil skje. Skolen/barnehagen skal tilby en egen samtale med foresatte før utreise for å sikre god ivaretagelse av barnet.

Oppfølging

Oppfølging av veteraner vil alltid skje med bakgrunn i et definert behov. I denne sammenheng vil det kunne gjelde både veteranen som har deltatt i internasjonale operasjoner og dennes familie og pårørende.

I de tilfeller der veteraner har fått utfordringer som følge av sin tjeneste i internasjonale operasjoner kan problematikken være kompleks og involvere flere kommunale instanser. Samhandling er viktig for en helhetlig oppfølging.

Forsvaret har tilrettelagt for at den enkelte veteran kan få overført sin helsejournal fra sin tjeneste i Forsvaret til fastlege eller andre helseinstitusjoner hvis vedkommende ønsker dette. Forsvaret har dessuten et begrenset helsetilbud til veteraner i Forsvarets sanitet ved Institutt for militærpsykiatri og stressmestring (IMPS) og ved Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk (NMP). Dette er i tillegg til sivil helsevesen og et lett tilgjengelig tilbud for veteraner fra internasjonale operasjoner.

Tiltak

Kommunehelsetjenesten

- Vurdere å tilby kurs for leger og annet helsepersonell om traumer, med særlig fokus på krigsopplevelser.
- Familiesenteret skal være oppmerksom på eventuelle behov for ekstra støtte og veiledning til familier der viktige personer for barnet er eller har vært i internasjonale operasjoner. Familiesenteret skal sikre oppfølging av familien, og gi nødvendig helsehjelp. Familiesenteret er et lavterskeltilbud til familier med barn mellom 0 og 16 år. Familiesenteret skal også gi informasjon om andre tilbud som kan hjelpe familien og hjelpe til med å henvise videre ved behov.
- Tjenestetildeling og samordning skal ha en koordinerende rolle for veteraner ved rehabilitering og skal vurdere om det lar seg gjøre å kartlegge veteranstatus i forbindelse med søknad om tjenester.
- Øvre Eiker-hjelpe og Familiesenteret skal sammen sikre at også veteraner og deres familier har tilgang til et lavterskel samtaletilbud ved behov. Øvre Eiker-hjelpe er et tilbud til ungdom og voksne fra 16 år.
- Fastlegene er den viktigste inngangen til hjelpeapparatet for de fleste veteraner. Kommunen skal sørge for at fastlegene er kjent med hvor de raskt kan finne nødvendig informasjon for å gi god veiledning og oppfølging. I andre tilfeller kan kommunens servicesenter, frivilligsentral, veteranenes likemannsarbeid eller NAV-kontoret være viktige innganger, og disse skal ha samme tilgang på rask informasjon.

Ansatte i kommunen

- Kommunen som arbeidsgiver skal være oppmerksom på at partnere til personell i internasjonale operasjoner i perioder kan ha et behov for tilrettelegging eller oppfølging.